

Juridisk notat Rammerne for kommunal finansiering af støjafskærmende foranstaltninger ved eksisterende vej

13. april 2023 Side 1 af 9

1. Indledning

Formålet med dette notat er at beskrive rammerne for Aarhus Kommunes finansiering af støjafskærmende foranstaltninger ved eksisterende veje.

Baggrunden for notatet er, at en række borgere i nærheden af eksisterende og nyanlagte veje oplever gener fra vejstøj, og et politisk ønske om at kunne bidrage til en minimering af sådanne gener.

2. Rammerne opsummeret

Det ligger inden for kommunens skøn som vejmyndighed at beslutte, hvordan det offentlige vejareal skal indrettes, herunder med støjskærme og lignende.

Vejloven medfører dog ingen pligt til at etablere støjafskærmende foranstaltninger ved eksisterende veje – heller ikke selv om vejstøjen på grund af trafikudviklingen overstiger Miljøstyrelsens vejledende grænseværdier for vejstøj.

Kommunen kan således alene finansiere støjafskærmende foranstaltninger ved eksisterende veje, hvis det sker inden for kommunalfuldmagtsreglerne - enten som en del af en kommunal byggemodning eller som en frivillig indsats for at nedbringe støjgener.

I hvilken udstrækning kommunen kan finansiere en frivillig indsats for at nedbringe støjgener med hjemmel i kommunalfuldmagtsreglerne, beror dog på en afvejning af på den ene side den saglig kommunale interesse i støjafskærmende foranstaltninger og på den anden side de modstående hensyn, særligt forbuddet imod begunstigelse af enkeltpersoner eller grupper af enkeltpersoner. Afvejningen skal ske under behørig hensyntagen til forbuddet imod usaglig forskelsbehandling og kravet om forsvarlig økonomisk forvaltning.

En sådan afvejning vil altid bero på en konkret vurdering af et konkret projekt.

TEKNIK OG MILJØ

Rådmandssekretariatet Aarhus Kommune

Rådmandssekretariatet

Rådhuset Postboksboks 36 8100 Aarhus C

Telefon: 89 40 20 00 Direkte telefon: 21 33 61 74

E-mail:

post@mtm.aarhus.dk Direkte e-mail: hhjm@aarhus.dk www.aarhus.dk

Sagsbehandlere: Minna Jean H. B. Hansen og Lisbeth Hjortborg

Miljøhensyn, herunder miljøhensyn af sygdomsforebyggende karakter anses dog for et sagligt kommunalt hensyn som kan begrunde, at kommunen finansierer sygdomsforebyggende foranstaltninger.

Det er således muligt for Aarhus Kommune at finansiere støjskærmende foranstaltninger ved eksisterende veje med hjemmel i kommunalfuldmagtens regler, men det er vigtigt at være opmærksom på, at adgangen ikke er fri.

13. april 2023 Side 2 af 9

Ved at kombinere ønsket om at varetage hensynet til folkesundheden med udarbejdelsen af en støjhandlingsplan vil der kunne skabes det vidensgrundlag, der skal til for at sikre den saglige afgrænsning og balancering af modstående hensyn, samt et overblik over, hvor der sikres mest og flest støjafskærmning for pengene.

Det kunne f.eks. bestå i en model, hvor der afsættes støjpuljemidler til støjafskærmende foranstaltninger og støjisolering af stærkt støjbelastede boliger (f.eks. over 65 dB)¹ langs det eksisterende vejnet, udformet som en tilskudsordning for at skaffe størst støjbegrænsende effekt per investeret krone. Aarhus Kommune vil således kunne søge inspiration hos andre f.eks. Frederiksberg Kommune, Miljøstyrelsens støjpartnerskaber og Vejdirektoratets støjhandlingsplan.²

Uanset model bør der, når en model er nærmere beskrevet, foretages en konkret juridisk vurdering af modellens lovlighed. For at skabe yderligere sikkerhed for en models lovlighed, vil det også være en mulighed at anmode Indenrigs- og Sundhedsministeriet eller Ankestyrelsen om en forhåndsudtalelse.

For uddybning af rammerne henvises til afsnittene nedenfor.

3. De juridiske rammer

Forvaltningsret, 1. udg., s. 299ff.

3.1. Legalitetsprincippet – kravet om hjemmel

I den demokratisk retsstat er legalitetsprincippet helt central, og betyder at forvaltningen ikke må handle uden hjemmel og ikke må handle i strid med sin hjemmel.³

Det betyder med andre ord, at en kommune ikke må foretage sig noget uden at have hjemmel til det enten i skreven lovgivningen eller i uskrevne retskilder som f.eks. de uskrevne kommunalfuldmagts-

³ Garde m.fl., Forvaltningsret – almindelige emner, 5. udg., s. 172ff og Niels Fenger,

¹ Jf. Vejstøjvejledningen s. 7, der anfører boliger som stærkt støjbelastede med et støjniveau over LAeq 65 dB.

² Støjhandlingsplan for statens veje (vejdirektoratet.dk).

regler.⁴ Hvis en kommunal opgavevaretagelse er reguleret i den skrevne lovgivning (love, bekendtgørelser), kan og skal opgavevaretagelsen ikke også have hjemmel i kommunalfuldmagtsreglerne. Kommunalfuldmagtsreglerne viger med andre ord for den skrevne lovgivning.⁵

13. april 2023 Side 3 af 9

Skal Aarhus Kommune kunne finansiere støjafskærmende foranstaltninger ved eksisterende vej, skal det således først undersøges, om varetagelse af den type foranstaltninger er reguleret i de skrevne regler i vejloven og først derefter om der kan findes hjemmel i de uskrevne kommunalfuldmagtsregler.

3.2. Vejloven

Formålet med vejloven er beskrevet i lovens §1.⁶ Bestemmelsen opregner lovens hovedformål og indebærer, at kommunen som vejmyndighed først og fremmest skal varetage trafikale og vejtekniske hensyn.

På trods heraf er kommunerne som vejmyndighed, i forbindelse med deres planlægning og udførelse af vejprojekter ligeledes forpligtet til at inddrage konsekvenserne for miljø, flora, fauna, landskabs- og bymæssige værdier, klimamæssige forhold, samfundsøkonomien, samt hensynet til vejens naboer.⁷ Dette er en følge af VVM-direktivet,⁸ som

⁴ Kommunalfuldmagtsreglerne er en samlet betegnelse for de uskrevne regler om kommunernes ulovbestemte opgaver. Kommunalfuldmagtsreglerne er en handlemåde, som er fulgt almindeligt, stadigt og længe i den overbevisning, at den er retligt bindende. Reglerne opfylder dermed kriterierne for en retssædvane.

⁵ Til eksempel herpå kan nævnes Indenrigsministeriets skrivelse af 15. oktober 2010 om kommuners mulighed for at afholde udgifterne til driften af belysningen på private fællesveje, 10.3.2. Om kommuners mulighed for at afholde udgifterne til driften af belysningen på private fællesveje (im.dk). Her udtalte ministeriet, at en kommune ikke alene med henvisning til trafikmæssige, herunder trafiksikkerhedsmæssige formål kan afholde udgifter til driften af vejbelysning på en privat fællesvej, da sådanne hensyn kan varetages med hjemmel i lov om private fællesveje. Årsagen hertil er, at en kommune ikke kan anvende sine økonomiske midler til, ved privatretlige dispositioner eller på anden måde, udelukkende at opnå formål, der er reguleret i skreven lov. Kommunen kunne således ikke anvende kommunalfuldmagtsreglerne som hjemmel til at finansiere vejbelysning, når ikke der var hjemmel hertil i lov om private fællesveje. (Loven er dog ændret, så der nu er lovhjemmel for kommunerne til at afholde udgifterne til vejbelysning). Se desuden Indenrigsministeriets skrivelse af 19. december 2013: 13.3.5. Udtalelse om kommuners mulighed for at afholde udgifterne til istandsættelse og vedligeholdelse af private fællesveje (im.dk), hvori ministeriet udtalte, at der ikke foreligger en kommunal interesse i at afholde udgifter til istandsættelse og vedligeholdelse af private fællesveje udover de formål som allerede skal eller kan varetages i medfør af privatvejsloven. Desuden kan en kommunalbestyrelse ikke ved at indgå privatretlige aftaler undgå hjemmelskravet.

⁶ Lov nr. 1520 af 27. december 2014 om offentlige veje m.v.

⁷ Lovbemærkninger til lov nr. 1520 af 27. december 2014.

⁸ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2011/92 om vurdering af visse offentlige og private projekters indvirkning på miljøet, berigtiget ved EUT 2015 L 174/44.

fastsætter krav om vurdering af projekters indvirkning på miljøet, samt menneskers sundhed og trivsel.

Nye veje og udvidelse af eksisterende veje

Kravet om miljøvurdering er relevant i forbindelse med anlæggelse af nye veje eller udvidelse af eksisterende veje af en vis størrelse. Sådanne anlægsprojekter kræver enten en screeningsafgørelse eller en VVM-tilladelse, alt efter projektets art og rubricering på bilag 1, jf. miljøvurderingslovens § 15, stk. 1, nr. 1.9

13. april 2023 Side 4 af 9

Må et vejprojekt antages at kunne få væsentlige indvirkninger på miljøet, herunder menneskers sundhed skal miljømyndigheden i en VVM-tilladelse fastsætte en række vilkår bl.a. om foretagelse af støjberegninger og gennemførelse af støjbegrænsende tiltag.

Når det skal vurderes, hvorvidt et vejprojekt som følge af vejstøj har væsentlige indvirkninger på miljøet tages der udgangspunkt i Miljøstyrelsen vejledning om støj fra veje, hvori der er opstillet følgende vejledende grænseværdier for vejtrafikstøj: 10

Område	Grænseværdi
Rekreative områder i det åbne land, sommerhusområder,	L _{den} 53 dB
campingpladser o.l.	
Boligområder, børnehaver, vuggestuer, skoler og	L _{den} 58 dB
undervisningsbygninger, plejehjem, hospitaler o.l. Desuden	
kolonihaver, udendørs opholdsarealer og parker.	
Hoteller, kontorer mv.	L _{den} 63 dB

De vejledende grænseværdier udtrykker en støjbelastning, der efter Miljøstyrelsens vurdering er miljømæssigt og sundhedsmæssigt acceptabel for de anførte områder og deres vurderede støjfølsomhed. Støjgrænserne skal overholdes alle steder i områderne, både ved facaden af bygningerne og på de udendørs opholdsarealer.

Det fremgår af vejstøjvejledningen, at kommunen som vejmyndighed altid skal undersøge de støjmæssige konsekvenser for de eksisterende boliger, som bliver berørt af nye veje, udvidelse af veje og omlægning af trafikken, samt som planlægningsmyndighed altid skal undersøge de støjmæssige konsekvenser for nye boligområder nær det overordnede vejnet.

Sådanne krav gælder dog ikke ved eksisterende veje.

⁹ Lovbekendtgørelse nr. 4 af 3. januar 2023 om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM).

¹⁰ Miljøstyrelsen, Vejledning nr. 4/2007 "Støj fra veje", <u>Microsoft Word - Titelside.doc (mst.dk)</u>

Eksisterende veje

Vejlovens § 8, stk. 1, fastsætter, at det er vejmyndighedens ansvar at holde sine offentlige veje i den *stand*, som trafikkens *art* og størrelse kræver.

Bestemmelsen er genstand for mange klage- og retssager, da bestemmelsen indeholder en bred skønsmargin og der ikke eksisterer fastlagte krav til *vejens stand*. Men bestemmelsen ses primært anvendt i forhold til vedligeholdelse af vejens stand, ¹¹ samt fjernelse af beplantning på offentlige vejarealer, når trafikforholdene kræver det. ¹²

13. april 2023 Side 5 af 9

Vejdirektoratet har i en række afgørelser anført, at vejloven ingen regler indeholder om gener fra bl.a. støj, rystelser eller lysindfald fra færdslen på vejen, og understreger at offentlige vejarealers indretning, herunder med f.eks. støjskærme og lignende, beror på kommunens skøn som vejmyndighed. Dette skøn er en del af kommunens faktiske forvaltningsvirksomhed, og kan derfor ikke prøves af Vejdirektoratet. ¹³

Det fremgår desuden af trafikministeriets betænkning om erstatning for vejstøj, ¹⁴ at da det ikke er muligt at drage den enkelte forurener af vejstøj til ansvar, "... bliver det aktuelt at inddrage vejmyndighederne som ejer af vejarealet i de erstatningsmæssige overvejelser. ... Den såkaldte naboret giver ejerne af faste ejendomme en vis beskyttelse mod andre ejeres råden, såfremt denne råden på særlig vidtgående måde har indflydelse på værdien af deres ejendomme. ... Forudsætningen for, at en ejer kan reagere over for den råden, der finder sted på en naboejendom, er, at der er tale om væsentlige ulemper, der overstiger, hvad der er sædvanligt på det pågældende sted eller på tilsvarende steder, eller med andre ord overstiger, hvad der kan forventes efter områdets beskaffenhed og ejendommens beliggenhed."

Det fremgår dog samtidig af betænkningen, at selv om ulemperne kan være særdeles væsentlige, opfattes støj fra eksisterende veje som en sædvanlig foreteelse, der må kunne forudses efter områdets beskaffenhed og ejendommens beliggenhed - også selv om der med tiden er sket en intensivering af trafikkens omfang og dermed af støjen.

Derfor er det almindeligt antaget, at der ikke kan blive tale om erstatning på naboretligt grundlag til en støjplaget grundejer som følge af den almindelige udvikling i trafikken. Tværtimod kan der som led i den almindelige regulering af ejendomsrettens grænser (planlovgivningen)

¹¹ Vejloven med kommentarer af Louise Heilberg m.fl. i forhold til § 8, se bl.a. U.2018.1612V og U.2018.2938V.

¹² U.2021.1195H – ikke erstatning for indbliksgener som følge af, at vejmyndigheden fjernede beplantning ved vej.

¹³ Vejdirektoratets afgørelse i bl.a. sagsnummer: 19/17322 og 22/10256.

¹⁴ Trafikministeriets betænkning nr. 1391, "Erstatning for vejstøj og forringede adgangsforhold ved nyanlæg af veje mv.", 2000, kap. 3, s. 24ff.

blive tale om, at ejeren selv i forbindelse med bebyggelse af ejendommen må sikre sig forsvarlige støjforhold på ejendommen (for nærmere se nedenfor punkt 3.3).

Vejloven medfører således ikke en forpligtigelse for kommunen som vejmyndighed til at etablere støjafskærmende foranstaltninger ved eksisterende veje, ligesom der heller ikke i dansk retspraksis er eksempler på, at vejmyndigheden er blevet holdt ansvarlig for vejstøj. 15

13. april 2023 Side 6 af 9

Det betyder dog ikke, at kommunen som vejmyndigheden ikke kan gennemføre støjdæmpende foranstaltninger som en del af vejens almindelige vedligehold f.eks. brug af støjgunstige belægning eller vedligehold af eksisterende støjskærme.

Indsatsen for at reducere støjgener ved eksisterende bolig kan bl.a. ske ved at integrere støjindsatsen i de almindelige vedligeholdelsesprogrammer, ¹⁶ udarbejdelse af lokale støjhandleplaner og indgåelse af støjpartnerskaber ¹⁷ med private boligforeninger, grundejerforeninger og lignende, hvor formålet er at formulere og gennemføre støjprojekter i fællesskab.

3.3. Planloven

Planlovens § 15a - lokalplanlægning

Som det fremgår af afsnit 3.2, fastsætter vejstøjvejledningen en vejledende grænseværdi for vejtrafikstøj for områder udlagt til støjfølsom anvendelse, så som boligformål, på 58 dB.¹⁸

Det har den betydning, at en lokalplan kun må udlægge støjbelastede arealer til støjfølsom anvendelse, hvis planen kan sikre den fremtidige anvendelse mod støjgener. Reglerne skal forhindre, at der ved en lokalplan tillades opført f.eks. boliger i et område, der er belastet med støj fra bl.a. vejtrafik.

¹⁵ Se dog *Deés mod Ungarn*, Den Europæiske Menneskerettighedsdomstols (EMD) dom af 9. november 2010 i sag nr. 2345/06 (trykt i <u>MAD 2010.2286</u>), hvor Ungarn fandtes at have overtrådt EMRK art. 8 om privatlivets fred ved ikke at have grebet ind over for forøget vejstøj fra en eksisterende vej, samt *Bor mod Ungarn* i EMD-dom af 18. juni 2013 i sag nr. 50474/08 (trykt i MAD2013.718).

¹⁶ Af vejledning fra Miljøstyrelsen nr. 4, 2007 "Støj fra veje" (vejstøjvejledningen), side 22 fremgår det bl.a., at "ved at integrere støjindsatsen i de almindelige vedligeholdelsesprogrammer, kan der i mange tilfælde opnås en støjdæmpning, uden at der er behov for en særskilt finansiering hertil."

¹⁷ Af Vejstøjvejledningen s. 21 fremgår det desuden, at "hverken miljø- eller planloven giver mulighed for at gribe ind over for støjproblemer i eksisterende boliger fra eksisterende veje. Den nødvendige støjbekæmpelse må derfor basere sig på myndighedernes frivillige indsats, på grundejernes eget engagement eller på et støjpartnerskab mellem myndigheder og grundejere."

¹⁸ Miljøstyrelsens vejledning nr. 4/2007 om støj fra veje.

En lokalplan kan indeholde bestemmelser om afskærmningsforanstaltninger i form af anlæg af beplantningsbælte, støjvold, mur og lignende som betingelse for ibrugtagen af ny bebyggelse eller ændret anvendelse af et ubebygget areal, samt støjisolering af boligbebyggelse.¹⁹

Kommunens kortlægning af vejstøj er således et vigtigt element i planmyndighedens arbejde.

13. april 2023 Side 7 af 9

Kommuners kortlægning af vejstøj er nærmere reguleret i støjbekendtgørelsen,²⁰ der bl.a. opstiller regler for støjkortlægning og retningslinjer for, hvordan kommuner og andre myndigheder skal udarbejde handlingsplaner til at forebygge og reducere ekstern støj.

Miljøstyrelsens vejledende grænseværdier for vejtrafikstøj er primært et frivilligt redskab til planlægningsbrug, ²¹ men støjkortlægning og de tilhørende støjhandlingsplaner er dog også et godt redskab for kommuner, der ønsker at gøre en særlig og frivillig indsats for at nedbringe støjgener i byer indenfor kommunalfuldmagtsreglerne.

3.4. Kommunalfuldmagten

Kommunalfuldmagten omfatter som begreb det forhold, at kommunen uden egentlig lovhjemmel har adgang til at foretage visse dispositioner af økonomisk karakter.²²

Det er således med hjemmel i kommunalfuldmagtsreglerne, at kommunen opkøber og byggemodner jord med henblik på salg og i den forbindelse bekoster etableringen af en støjvold eller en alternativ støjafskærmning.

Kommunernes frihed til at disponere økonomisk med hjemmel i kommunalfuldmagtens regler er imidlertid ikke ubegrænset.

Kommunalfuldmagtsreglerne indebærer bl.a. at de foranstaltninger, som kommunen ønsker at varetage eller støtte, skal være af en vis nytte for kommunens indbyggere i almenhed, at kommunen ikke må varetage opgaver, der er henlagt til andre myndigheder, og at der ikke må ydes støtte til enkeltpersoner eller enkeltvirksomheder uden specifik

¹⁹ Dette følger af planlovens § 15, stk. 2 nr. 13, 23 og 26.

²⁰ Bekendtgørelse nr. 717 af 13. juni 2006 om kortlægning af ekstern støj og udarbejdelse af støjhandlingsplaner, som implementerer EUROPA-PARLAMENTETS OG RÅDETS DIREKTIV 2002/49/EF af 25. juni 2002 om vurdering og styring af ekstern støj (Støjdirektivet).

²¹ Grænseværdier – vejtrafik (mst.dk).

²² Karsten Revsbech, Kommunernes opgaver – kommunalfuldmagten mv., 3. udg., 2015, s. 35ff.

hjemmel i lovgivningen.²³ Derudover har kommunen pligt til at handle økonomisk forsvarligt (nærmere herom nedenfor).

Begrænsninger

Almennyttekriteriet og forbud mod begunstigelse

Kommunen skal opfattes som et (tvunget) fællesskab af borgere, og dens formål er at varetage disses fælles interesser. De kommunale foranstaltninger skal derfor have et generelt sigte og imødekomme relevante behov hos det fællesskab af borgere, som kommunen udgør, ligesom der skal være fri og lige adgang til de pågældende foranstaltninger (vdelser).

13. april 2023 Side 8 af 9

Kommunen kan på den baggrund ikke påtage sig at tilgodese meget specielle interesser og der gælder et forbud mod begunstigelse af enkeltpersoner og grupper af enkeltpersoner.²⁴

Der skal dermed skelnes mellem interesser, som bør varetages i fællesskab af borgerne, og dermed kan støttes af kommunen, og andre interesser, som nok deles af mange, men som alligevel har en privat karakter, og derfor ikke bør støttes af kommunen.²⁵

Kommunal interesse og samfundsansvar

En kommune kan kun udføre eller støtte en foranstaltning i det omfang, der er en kommunal interesse i foranstaltningen.

Udgangspunktet er, at der er en kommunal interesse i en foranstaltning, hvis den imødekommer et fælles behov i det lokalsamfund, som kommunen udgør. Dog ikke forstået bogstaveligt, at der skal være tale om et behov, som alle har. En foranstaltning kan varetages/støttes, hvis denne har en sådan karakter, at alle eller mange af kommunens borger i princippet kan drage nytte af den.

Støtten kan også afgrænses til en nærmere bestemt gruppe af borgere, blot afgrænsningen sker på et sagligt grundlag.²⁶ Det betyder, at kommunens ydelse som udgangspunkt skal stå åben som et tilbud til alle borgere i kommunen på lige vilkår, men at de vilkår godt kan betyde at

²³ Indenrigs- og Sundhedsministeriets hjemmeside om <u>Kommunalfuldmagtsregler</u> (im.dk).

²⁴ Karsten Revsbech, Kommunernes opgaver – kommunalfuldmagten mv., 3. udg., 2015, s. 66ff og 84ff.

²⁵ Se bl.a. ovenfor citerede skrivelse fra Indenrigsministeriet af 29. august 1997: 97.3.3. Om en kommunes adgang til at erhverve jord med henblik på grundvandsbeskyttelse (im.dk).

²⁶ Revsbech, Kommunernes opgaver – kommunalfuldmagten mv., 3. udg., 2015, s. 68ff. Samt Indenrigsministeriets skrivelse af 19. juni 2002: <u>02.3.5. Om en amtskommunes</u> (eller København og Frederiksberg Kommuners) adgang til at indkøbe hoftebeskyttere og tilbyde disse gratis til visse gruppe (im.dk)

foranstaltninger kun kan udnyttes af en afgrænset gruppe, hvis blot afgrænsningen af gruppen og forskelsbehandlingen er saglig ift. foranstaltningens formål.²⁷

Hensynet til folkesundheden anses for en saglig kommunal interesse,²⁸ og støtten kan således afgrænses til den saglig afgrænsede gruppe af borgere.

13. april 2023 Side 9 af 9

Økonomisk forsvarlighed og forholdsmæssighed

Som nævnt ovenfor er kommunen et økonomisk fællesskab, hvor kommunalbestyrelsen administrerer de fælles økonomiske midler, som er indbetalt af de kommunale skatteydere. Kommunens dispositioner indenfor kommunalfuldmagtsreglerne er derfor underlagt et krav om økonomisk forsvarlighed.

Kernen i kravet er, at kommunen skal udvise ansvarsbevidsthed i sine økonomiske anliggender, så der ikke påføres kommunen udgifter eller tab, som kunne være undgået.²⁹ Spørgsmålet er i de fleste tilfælde et politisk spørgsmål, som i sidste ende må afgøres i en dialog mellem kommunalbestyrelsen og vælgerne i kommunen.

Kan formålet nås på anden måde, er det unødvendigt at anvende kommunens økonomiske midler til formålet og vil anskues som uforsvarlig administration af kommunens ressourcer. Den kommunale støtte til en aktivitet skal således stå i et rimeligt forhold til den kommunale interesse. Kravet om forholdsmæssighed kan i den forbindelse formuleres som et krav om, at kommunernes tilskud mv. skal stå i rimeligt forhold til de privat fremskaffede midler.³⁰

 $^{^{\}rm 27}$ Revsbech, Kommunernes opgaver – kommunalfuldmagten mv., 3. udg., 2015, s. 103-108.

²⁸ Indenrigsministeriets skrivelse af 29. august 1997, <u>97.3.3. Om en kommunes adgang til at erhverve jord med henblik på grundvandsbeskyttelse (im.dk).</u> Heri udtaler Indenrigsministeriet, at kommunerne inden for rammerne af de uskrevne kommunalfuldmagtsregler i forholdsvist vid udstrækning kan varetage opgaver, der er begrundet i miljøhensyn, herunder navnlig miljøhensyn af sygdomsforebyggende karakter.

²⁹ 97.3.20. Om en kommunes betaling af advokatsalær i forbindelse med anlæggelse af retssager om mangler i selvejende ungdomsboliginstitution (im.dk).

 $^{^{\}rm 30}$ Revsbech, Kommunernes opgaver – kommunalfuldmagten mv., 3. udg., 2015, s 99.